

HARCERSKA AFRYKA 2021

O NAS

Harcerska Afryka jest projektem, który od ponad 4 lat zrzesza harcerzy, harcerki i osoby chcące być częścią programu z całej Polski. Do naszego projektu należy już ponad 80 osób, które przygotowywane są do służby w Afryce w trakcie pracy śródrocznej.

Do tej pory zorganizowaliśmy cztery edycje projektu, podczas których trwania, zinwentaryzowaliśmy osiem polskich cmentarzy oraz dwa osiedla w Zambii i Zimbabwe. W trakcie wypraw nawiązaliśmy kontakt z pięcioma misjami, do których po odpowiednich przygotowaniach wysłaliśmy pierwszych

ŚCIEŻKI W NASZYM PROJEKCIE

ŚCIEŻKA HISTORYCZNA

Podczas ścieżki historycznej, odnajdujemy, inwentaryzujemy i oczyszczamy historyczne Polskie cmentarze i osiedla znajdujące się na terenie Afryki, w których zamieszkiwali Polacy latach 1942–1952

ŚCIEŻKA MISYJNA

Ścieżka w której wolontariusze udają się na misję do Afryki, gdzie za zadanie mają zajmować się dziećmi, organizować zajęcia oraz wykonywać niezbędne prace na misjach przy wsparciu misjonarzy

STUDENCI Z AFRYKI

Ścieżka mająca na celu opiekowanie się studentami przyjeżdżającymi z Afryki do Polski, tak by nie czuli się zagubieni i mieli poczucie wsparcia w nowym miejscu

HARCERSKI WSCHÓD

Ścieżka poprzedzająca wyjazd na misję do Afryki, mająca na celu przygotowanie wolontariuszy do styczności z osobami potrzebującymi wsparcia na Ukrainie

HARCERSKA AFRYKA 2021

Tegoroczny wyjazd Harcerskiej Afryki, był czwartą edycją projektu na który udało się pojechać, aż dwudziestu harcerskim wolontariuszom. Wyjazd w tym roku charakteryzował się zaangażowaniem nie tylko członków ZHR-u, ale również ZHP i SH, stając się projektem angażującym i łączącym różne środowiska harcerskie. Tegoroczna edycja była pierwszym wyjazdem Harcerskiej Afryki w trakcie którego, wolontariusze udali się w cztery różne miejsca: Zimbabwe, Zambia i RPA

Podczas trwania wyjazdu udało nam się wykonać wszystkie zamierzone cele, co uczyniło tegoroczny projekt kolejnym ogromnym sukcesem. Każdy z wolontariuszy wrócił bogatszy o doświadczenia i przeżycia zdobyte w Afryce. Wyjazd zainspirował wolontariuszy do promowania służby nie tylko dla ludzi żyjących po drugiej stronie świata, ale również bliżej we własnym społeczeństwie lokalnym.

CELE TEGOROCZNEJ EDYCJI

- Podejmowanie działań mających na celu ochronę polskich miejsc pamięci w Afryce; odkrywanie, inwentaryzacja, dokumentacja i renowacja miejsc pamięci, pozyskiwanie dokumentów wzbogacających polskie archiwa w porozumieniu z CDZWIP UP w Krakowie.
- Budowanie świadomości i pamięci o losach polskich wychodźców, którzy po opuszczeniu ZSRS razem z armią gen. Andersa trafili do Afryki, z których część nigdy nie wróciła do ojczyzny.
- Promowanie idei wolontariatu, patriotyzmu, odpowiedzialności społecznej i służby na rzecz kraju.
- Budowanie oraz kontynuowanie długotrwałych i silnych relacji harcerskich wolontariuszy z Polonią Afrykańską poprzez ochronę wspólnego dziedzictwa kulturowego i przywracanie o nich świadomości.
- Edukowanie, aktywizowanie i szkolenie wolontariuszy poprzez stałą współpracę z ekspertami z dziedziny historii, ochrony i opieki nad zabytkami, archiwistyki – CDZWIP UP w Krakowie.
- Wyłanianie, edukowanie, aktywizowanie i szkolenie wolontariuszy z lokalnych społeczności afrykańskich w celu wspólnego dbania o dziedzictwo kulturowe Polski i Afryki.

POLSKIE MIEJSCA PAMIĘCI W ZIMBABWE

Jako wolontariusze projektu „Harcerska Afryka” od 2018 roku zajmujemy się dbaniem o pamięć o dziejach Polaków w Afryce. Każdego roku nasz projekt przybiera na sile: coraz więcej wolontariuszy wykonuje zadania związane z inwentaryzacją i konserwacją polskich nekropolii, poszerzamy działalność dobroczynną w Afryce o nowe pola, a świadomość o afrykańskim rozdziale w polskiej historii jest coraz większa dzięki licznym relacjom w mediach.

W tym roku podczas pobytu w Zimbabwe za zadanie mieliśmy udać się do trzech polskich cmentarzy i dwóch byłych polskich osiedli, aby je zinwentaryzować, wyczyścić i odmalować. Efekty naszej pracy nie byłyby możliwe gdyby nie lokalna społeczność, która pomagała w wykonywaniu naszej pracy, dzieląc się wiedzą, wsparciem i zaangażowaniem.

POLSKIE OSIEDLE W RUSAPE

Rusape to jedno z miast w południowej Afryce, gdzie jeszcze prawie 70 lat temu mieszkali Polacy. Osiedle składało się z ponad siedemdziesięciu identycznych domów, polskiej szkoły, szpitala i małego teatru. Podczas tegorocznej wyprawy wykonaliśmy pomiary domów i zinwentaryzowaliśmy całe osiedle razem z tzw. polskim domem, będącym dawniej centrum kulturalnym społeczności. Podczas prac towarzyszył nam lokalny przewodnik który, dzielił się swoją wiedzą na temat historii osiedla w trakcie i po opuszczeniu jego terenu przez polaków.

CMENTARZ W RUSAPE

W miejscowości znajduje się również cmentarz z trzynastoma polskimi grobami. Nekropolia wymagała jednak odnowienia i oczyszczenia z dzikiej roślinności, która dewastuje polskie miejsce pamięci od wielu lat, rozsadzając nagrobki od środka. Praca była bardzo wymagająca, ale udało się przywrócić porządek całemu polskiemu cmentarzowi między innymi dzięki wsparciu lokalnych pomocników, którzy starają się dbać o polskie miejsce pamięci.

CMENTARZ W NGESI

Na południowym zachodzie Kadomby, w centralnym Zimbabwe leży Ngesi, gdzie spodziewaliśmy się znaleźć polskie groby. Gdyby nie pomoc mieszkańców pobliskiego osiedla łatwo byłoby jednak przeoczyć to miejsce. Na zdjęciach obok widać jedno z niewielu dowodów na istnienie nekropolii. Po zawalonym kościele rzymskokatolickim zostały tylko fundamenty, a po cmentarzu niewiele więcej. Wykonaliśmy dokumentację zdjęciową, a jedyne ocalałe nagrobki, które okazały się być włoskie, również zinwentaryzowaliśmy. Możemy przypuszczać, że kamienie nagrobne były wykorzystane w budowie domu na terenie dawnego cmentarza.

POLSKIE OSIEDLE W NGESI

Polska osada w Ngesi była osiedlem przejściowym. Mimo jej tymczasowego charakteru znajdowała się tam szkoła. W trakcie naszej tegorocznej wyprawy dokonaliśmy inwentaryzacji dawnych polskich domów tworzących osiedle, które do dziś zwane jest przez mieszkańców „Little Poland”. Chociaż mieszkańcy nie znali historii pochodzenia tej nazwy chętnie zapraszali nas do swoich domów i pomagali w naszych zadaniach, a my tym chętniej dzieliliśmy się naszą wiedzą na temat Polaków w Afryce.

CMENTARZ W MARONDERA

W Maronderze zwanej dawniej Marandellas pojawiliśmy się po raz drugi. Mimo że wolontariusze wykonywali prace na polskim cmentarzu przed kilku laty, klimat powodujący szybki wzrost roślin i częste pożary sprawiły, że prace konserwatorskie były konieczne. Na miejscu oczyściliśmy groby i je odmalowaliśmy, wykonaliśmy dokumentację zdjęciową, a nawet wycięliśmy drzewa, które zdążyły tam wyrosnąć.

POLSKA SZKOŁA W DIGGLEFOLD

Szkoła w Digglefold to niezwykle świadectwo polskiej historii w Afryce. Od ubiegłego wieku, kiedy mieściło się tam liceum dla dziewcząt, do dziś zachowało się polskie godło wciąż wiszące nad wejściem do jednego z budynków. W trakcie naszej wizyty zinwentaryzowaliśmy inny dowód na polską obecność – murowanego orła na placu przed szkołą. Do dziś jest to miejsce, gdzie odbywają się szkolne apele.

WOŁONTARIAT W AFRYCE

Wolontariat w Afryce to jedna z trzech głównych ścieżek w projekcie Harcerskiej Afryki. To właśnie na misje do Zambii i RPA i Zimbabwe planujemy wysyłać regularnie naszych wolontariuszy. W tym roku na misje do Afryki pojechało 10 harcerzy i harcerek z ZHR, ZHP, SH. Wolontariusze udali się do Kazunguli, Chingoli i Walkerville gdzie pełnić mogli służbę w sierocińcach oraz szkołach, wykonując dodatkowo prace pomocowe dla misjonarzy.

Wolontariusze otoczeni zostali dobrocią ze strony misjonarzy jak i lokalnej społeczności. Czuli się tam bardzo zaopiekowani, co pomogło im otworzyć się na nową kulturę i nieznanym ludzi. Wolontariusze spędzili na misjach niecałe 3 tygodnie, dzięki czemu poznali bardzo dobrze okoliczną społeczność i misję. Lokalna społeczność również zainteresowana była obecnością harcerzy, co ukazywali podchodząc do nich i ich zagadując.

KAZUNGULA

Kazungula jest miejscowością w Zambii znajdującą się na granicy z Zimbabwe, Namibią i Botswaną. To właśnie tam znajduje się misja, gdzie czwórka naszych wolontariuszy spędziła prawie trzy wrześniowe tygodnie.

Na terenie misji działa przedszkole, które było głównym polem tegorocznej służby. W Kazunguli nie ma miejsca na nudę- zawsze jest coś do zrobienia, jak pomalowanie zabrudzonej ściany, czy przygotowanie pomocy dydaktycznych dla przedszkola.

W każdą sobotę odbywał się Kids Club prowadzony przez siostrę Vierę, czyli zajęcia dla dzieci z wioski. Dzięki temu, że mogliśmy pomóc z organizacją tego wydarzenia, mieliśmy okazję zobaczyć, jak trudna bywa codzienność mieszkańców Kazunguli, nawet tych najmłodszych.

Chcemy w następnych latach kontynuować współpracę z misją w Kazunguli, nie tylko jako wolontariusze w przedszkolu, ale także szkole, która niebawem zostanie otwarta przez siostry.

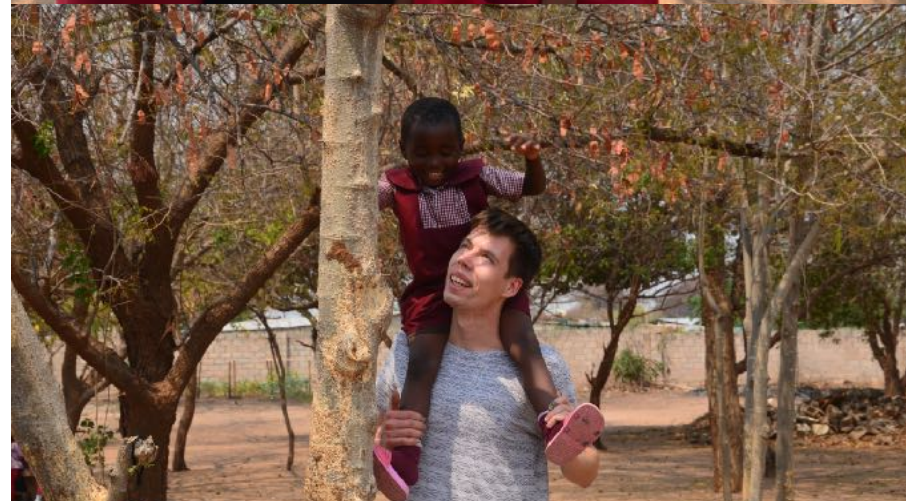

PRZEDSZKOLE

Przedszkole w Kazunguli to miejsce przepełnione radością i śmiechem. Prawie codziennie wolontariusze Harcerskiej Afryki spędzali kilka godzin z grupą chętnych dzieci do zabawy i nauki.

Podczas gier i zabaw powstawały tulipany z kartonu, kotki z rolek po papierze, a nawet bałwanki z masy solnej – naszym głównym zajęciem było prowadzenie zajęć plastycznych dla przedszkolaków, gdyż były to czynności bardzo rozwijające i interesujące. Ponadto zorganizowaliśmy także dzień sportu, zajęcia taneczne dla dzieci i warsztaty o Polsce. Kontynuując tradycję zeszłorocznej grupy wolontariuszy jedną ze ścian ozdobił malunkiem, kolorowych owoców.

PEWNYM KROKIEM

Pewnym krokiem to zbiórka obuwia, którą zorganizowaliśmy przy okazji tegorocznego wyjazdu. Przed wylotem zbieraliśmy używane buty w dobrym stanie, które potem przekazaliśmy potrzebującym w Kazunguli, Chingoli oraz Walkerville. Odzew w sprawie zbiórki był ogromny – zebraliśmy więcej butów, niż mogliśmy ze sobą zabrać! Na miejscu przekazaliśmy buty najbardziej potrzebującym przy pomocy nauczycieli i misjonarzy. Buty, których nie udało się zabrać z Polski wysłamy kontenerem przy okazji świąt Bożego Narodzenia do innych katolickich misji.

GRACE CENTRE

Grace Centre to centrum szkolenia zawodowego, w który uczą się młodzież z Kazunguli. Są to zazwyczaj uczniowie, którzy skończyli już dwunastą klasę, ale jeszcze nie poszli na studia lub po prostu chcą zwiększyć swoje kompetencje zawodowe. W szkole są trzy klasy: klasa cateringowa, informatyczna oraz krawiecka. Podczas naszego pobytu w Kazunguli wielokrotnie pojawialiśmy się w Grace Centre, na przykład aby przeprowadzić prezentację o Polsce. Młodzież była bardzo zainteresowana naszymi opowiadaniem. Podczas wspólnych rozmów zdawaliśmy sobie sprawę, że łączy nas dużo więcej, niż mogłoby nam się wydawać. Jesteśmy wdzięczni za to, że mogliśmy nawiązać relacje z naszymi rówieśnikami z drugiego końca globu.

WALKERVILLE

Walkerville to miasto położone w Republice Południowej Afryki, gdzie w tym roku udały się dwie wolontariuszki Harcerskiej Afryki. Podczas tegorocznej edycji projektu pomagały w ośrodku polonijnym i sierocińcu prowadzonym przez Stefana Heroka- członka polonii, który od lat wspomaga potrzebujących.

W 2012 roku stworzył on organizację „Down of Hope”, która zapewnia pożywienie, środki czystości i inne potrzebne rzeczy sierotom żyjącym w okolicy. Praca naszych wolontariuszek w ośrodku przyniosła wiele dobrego okolicznym mieszkańcom i dzieciom, podejmowały one szereg działań wspomagających pracę Stefana, zarówno w ośrodku , jak i poza nim.

POLONIA W RPA

W czasie tegorocznej edycji Harcerskiej Afryki wolontariuszki skupiły się na pracy na rzecz Polonii w RPA, biorąc udział w różnych wywiadach w tym organizując spotkania dla Polonii gdzie prowadziły rozmowy o Polsce. Podczas tych spotkań starały się być częścią budowy wspólnoty między Polakami, prowadziły śpiewanki patriotycznych polskich pieśni oraz rozmawiały na polskie bieżące tematy. Pobyt ich cieszył się dużym zainteresowaniem i wdzięcznością. Polonia cieszyła się, ich obecnością, co wolontariuszki odczuły po wielu wyrazach wdzięczności. Dodatkowo podczas pobytu dziewczyny miały przyjemność przeprowadzić lekcję dla dzieci z Polskiej Szkółki Niedzielnej przy Ambasadzie w Pretorii.

OPIEKA W SIEROCIŃCU

Wolontariuszki Harcerskiej Afryki, przez cały pobyt mieszkały w sierocińcu w Walkerville wspólnie z dziećmi tam mieszkającymi. Za zadanie miały opiekować się sierotami w ich codziennych obowiązkach, pomagając również wywiązywać się z obowiązków szkolnych. Wolontariuszki organizowały dzieciom zajęcia takie jak zajęcia o ekologii, zajęcia z szyfrów, nauka origami, wspólne śpiewanki i ogniska.

BUDOWA DOMU ?

Podczas pobytu w Walkerville, wolontariuszkom powierzono zadanie pomocy podczas budowy domu dla rodziny zastępczej, której dom miał zostać zburzony na rzecz planowanego centrum handlowego. Pomimo braku doświadczenia przy budowie, wolontariuszki wraz z pomocą paru lokalnych robotników podjęły się pracy którą kontynuowały przez cały pobyt na w RPA, i choć napotkały trochę trudności i ostatecznego nie sfinalizowania budowy przez brak czasu, udało im się stworzyć podstawy po przyszłego domu.

CHINGOLA

Chingola to liczące około 180 tysięcy mieszkańców miasto położone na północy Zambii, w prowincji zwanej Copperbelt. Założone w 1943 roku, od początku miało charakter górniczy, a lokalne kopalnie miedzi oraz związany z nimi przemysł stanowią główne źródło zatrudnienia oraz dochodów dla mieszkańców. Status majątkowy miejscowej ludności przeważnie jest niski, z powodu mało zróżnicowanego rynku pracy, ubogich pensji oraz niskich kwalifikacji zawodowych.

Z tego powodu miejscowa młodzież wcześniej podejmuje pracę, by pomóc w utrzymaniu rodziny, rezygnując przy tym z edukacji. Niski poziom opieki zdrowotnej oraz wypadki przy pracy często doprowadzają do osieracania dzieci, które zmuszone są przez to żyć na ulicy – w samej Chingoli jest ich około 300, a wiele innych żyje w skrajnym ubóstwie. W Chingoli znajduje się misja prowadzona przez braci salezjanów, w której przez blisko trzy tygodnie pełniliśmy służbę

DZIECI ULICY

Co sobotę bezdomne oraz ubogie dzieci z całej Chingoli zapraszane są na teren misji, gdzie otrzymują od salezjanów opiekę w postaci ciepłych posiłków, możliwości umycia się, zajęć sportowych, ewangelizacji oraz pomoc materialną w postaci ubrań i butów. Zwykle bywa ich od stu do dwustu, projekt ten jest więc nieustannie rozwijany przez zakonników. W tym roku wolontariusze Harcerskiej Afryki za zadanie mieli zorganizować gry i zabawy dla dzieci tak aby mogły spędzić dzień jak najbardziej produktywnie, zarazem mogąc nauczyć nowych umiejętności.

ZAJĘCIA DLA UCZNIÓW

Podczas pobytu na misji Salezjańskiej, wolontariusze Harcerskiej Afryki za zadanie mieli poprowadzić zajęcia dla uczniów szkoły na temat Polski i Europy. Uczniowie zainteresowani byli zajęciami co widać było po lekcji, kiedy podchodzili i prywatnie zadawali pytania dotyczące tematu.

Wolontariusze podczas pobytu również dowiedzieli się bardzo dużo o Afryce od lokalnej społeczności. Brali udział w dniach sportowych, zajęciach oraz wielu innych aktywnościach uczniowskich, co pozwoliło im poznać Chingole lepiej od jej środka

POLSKIE MIEJSCA PAMIĘCI

Głównym celem pobytu wolontariuszy w Chingoli była opieka nad polskimi miejscami pamięci takimi jak pomnik i cmentarz w Bwana M'Kubwa, który znajdował się w odległości 100 kilometrów od Chingoli. Harcerze wykarczowali roślinność, wyczyścili i przywrócili porządek na cmentarzu, gdyż roślinność w Afryce odrasta w bardzo szybkim tempie rozsadzając płyty nagrobków. W przyszłości planujemy otoczyć murem polską część cmentarza tak aby, potomkowie pochowanych tam Polaków mogli przyjechać i oddać cześć tam zmarłym, a sam cmentarz odzyskał należny mu szacunek

DOŁĄCZ DO NAS

Znajdziesz na facebooku oraz instagramie
pod nazwą: Harcerska Afryka.

napisz: wolontariatwafryce@gmail.com